

Gods oorspronkelijke ontwerp voor het huwelijk (Gn. 1 en 2)

Bijbelstudie 2015

Vooraf: Mt. 19:4

Hebt u niet gelezen dat Hij die hen heeft geschapen, hen van het begin af als man en vrouw heeft gemaakt

en gezegd heeft: 'Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn'?

De schepping (Gen. 1 en 2)

- God is een Meester-Ontwerper
- Psalm 8:1-6:

Een psalm van David, voor den opperzangmeester, op de Gitthith. (8:2) O Heere, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde! Gij, die Uw majesteit gesteld hebt boven de hemelen.

(8:3) Uit den mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest, om Uwer tegenpartijen wil, om den vijand en wraakgierige te doen ophouden.

(8:4) Als ik Uw hemel aanzie, het werk Uwer vingeren, de maan en de sterren, die Gij bereid hebt;

(8:5) Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?

(8:6) En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond?

(8:7) Gij doet hem heersen over de werken Uwer handen; Gij hebt alles onder zijn voeten gezet;

(8:8) Schapen en ossen, alle die; ook mede de dieren des velds.

(8:9) Het gevogelte des hemels, en de vissen der zee; hetgeen de paden der zeeen doorwandelt.

(8:10) O Heere, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!

De schepping

- Rom. 1:20:

Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Er is niets waardoor zij te verontschuldigen zijn.

De schepping

- God heeft een duidelijke stempel gezet op zijn hele schepping
- Van de sterren a/d hemel, tot zijn kroon op zijn scheppingswerk, de mens:

En God zag alles wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed.

De schepping

- I.p.v. verwondering en verbazing, vinden we:

... opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn. Omdat zij, God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen en hun onverstandig hart is verduisterd geworden; Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden; En hebben de heerlijkheid des onverderfelijken Gods veranderd in de gelijkenis eens beelds van een verderfelijk mens, en van gevogelte, en van viervoetige en kruipende gedierten. Daarom heeft God hen ook overgegeven in de begeerlijkheden hunner harten tot onreinigheid, om hun lichamen onder elkander te onteren; Als die de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen, en het schepsel geeerd en gediend hebben boven den Schepper, Die te prijzen is in der eeuwigheid, amen. Daarom heeft God hen overgegeven tot oneerlijke bewegingen; want ook hun vrouwen hebben het natuurlijk gebruik veranderd in het gebruik tegen nature **(Rom. 1:20-26)**

Opbouw v/h scheppingsverhaal

- Van algemeen verslag
 - naar meer specifieke presentatie met focus op de relatie man/vrouw
 - tot bij de zondeval
- Gen. 2 = verbinding tss Gen. 1 en Gen. 3
- Gen. 2 = zoomlens die scherpstelt op meer details uit het algemene scheppingsverslag uit Gen. 1

Opbouw v/h scheppingsverhaal

- Nader uitgewerkt:
 - Gen. 1: Gods schepping van het universum, met hoogtepunt 'de mens', man en vrouw, geschapen naar Gods beeld (1:26-27)
 - Gen. 2: Gods doel met en de wijze van scheppen van man en vrouw en het goddelijke ontwerp met verschillende rollen voor elk (2:18 en 20)
Tegelijk: God maakt eerst de man, een aanwijzing voor zijn eerste verantwoordelijkheid tgo. God voor de huwelijksrelatie (vgl. 1Tm.2:12-13)

Opbouw v/h scheppingsverhaal

- Gen. 2 nader bekeken:
 - Na de schepping van de man, schiept God de vrouw
 - Hij schiep haar om tot de man te brengen
 - Om zijn alleen-zijn op te heffen als degene die bij hem past
 - Om de mens in staat te stellen de aarde te vervullen en over de aarde te heersen
 - Unieke creatieve daad van God, uit de rib v/d man
 - Dit zet haar apart v/d rest v/d schepping
 - Speciaal doel, geschapen uit en voor de man

Opbouw v/h scheppingsverhaal

- Na het dubbele scheppingsverslag: Gen. 3
- Vreselijke rollen-verwisseling bij de val van de mens
 - Satan → benadert Eva → leidt de man tot → het overtreden van het gebod van God
 - Bijbelse gezagslijnen: God regeert over de man → hij verantwoordelijk om zijn vrouw te leiden en voor haar te zorgen → samen met haar heersen over de schepping
- God houdt elke partij verantwoordelijk en spreekt oordeel uit over slang, vrouw en man

Geschapen naar Gods beeld

- Terug Gen. 1, climax v/h scheppingsverslag:
 - Gen. 1:26-28:
 - En God zeide: Laat ons mensen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis, opdat zij **heersen** over ... de gehele **arde** ...
 - En God schiep den mens naar zijn beeld;
naar Gods beeld schiep Hij hem;
man en vrouw schiep Hij hen
 - En God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de **arde** en onderwerpt haar, **heerst** over ...

Geschapen naar Gods beeld

- Opvallend: God maakt heel duidelijk dat de mens naar Zijn beeld wordt geschapen
- Gen1:26: **doel en bedoeling** van de schepping van de mens =
heerschappij uitoefenen over de aarde als zijn beelddragers/vertegenwoordigers

Geschapen naar Gods beeld

- 1:27: van proza naar poëzie
- Elk van de drie zinnen maakt een duidelijk punt...
 - En God schiep den mens naar zijn beeld;
 - naar Gods beeld schiep Hij hem;
 - man en vrouw schiep Hij hen
- Het mensdom heeft God als zijn bron/oorsprong
- Het mensdom draagt Gods beeld/gelijkenis
- Het mensdom bestaat in het meervoud van m/v

Geschapen naar Gods beeld

- 1:28 Gods zegen voor de mens en zijn opdracht voor de man en de vrouw:

vruchtbaar zijn, talrijk worden en de aarde vervullen en die onderwerpen

En God zegende hen en God zeide tot hen:

Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, **heerst** over ...

Enkele opvallende punten

- Meervoud: laat **ONS** mensen maken in 1:26
- → meervoud in de Godheid
(dit bijv. in tegenstelling met voornemen in de godheid zelf in 18:17)
- Meervoud in de Godheid mondt uit in een meervoud in de mens: **man en vrouw schiep Hij hen**

Naar Gods beeld

- Wat betekent 'Naar zijn beeld'? (1:27)
 - *Wezenlijke/inhoudelijke visie:*
mensen hebben ook bepaalde aspecten van de aard van God (bijv. intelligentie, emoties, ...)
 - *Functionele visie:*
mensen handelen als God in hun door God gegeven rol over de aarde te regeren
- Context pleit eerder voor **functionele** visie
→ taal van **heersen, regeren, onderwerpen** ...

Naar Gods beeld

- Op de stelling dat God man en vrouw schiep **naar zijn beeld**, volgt meteen Gods fundamentele opdracht voor de mens, uitgedrukt in een reeks van 5 bevelen:
 - En God zegende hen en God zeide tot hen: **Weest vruchtbaar** en **wordt talrijk**; **vervult** de aarde en **onderwerpt** haar, **heerst** over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt (1:28)

Naar Gods beeld

- Mensheid is geschapen naar Gods beeld in zijn meervoudigheid
(‘man en vrouw schiep Hij **hen**’, 1:27)
+ de meervouden in 1:28
(‘en God zegende **hen** en God zeide tot **hen**’)

→ wijst erop dat het **heersen** over de aarde een **gezamenlijke functie van man en vrouw is**
- De mensheid wordt gezien in het meervoud

Rol als Gods beelddragers

- 1:28 leert dan: eerste manier waarop we als mensen Gods heerschappij kunnen vertegenwoordigen, is door voortplanting
- Noch man, noch vrouw kun de aarde vervullen zonder de ander, onze opdracht vervullen vergt de ander
- Naar Gods beeld geschapen zijn, behelst dus gezamenlijke heerschappij over de aarde, en dit vraagt voortplanting

Gods “beeld”

- Vandaag kunnen we denken a/e foto of schilderij
- Toen: het beeld van een heerser vertegenwoordigde gewoonlijk de aanwezigheid van die machthebber
- Een beeld vertegenwoordigde dus zijn heerschappij (bijv. ook op de munten)
- Mens → m/v-beeld van God symboliseert zijn heerschappij over de hele schepping

(zie Ps. 8:5-9; niet engelen of dieren, wel de mens heeft de leiding in de schepping, naar Gods beeld)

Gods “beeld”

- Heerschappij uitoefenen:
niet op een manier van misbruik of
onderdrukking, maar als verantwoordelijke
bewakers van Gods aarde
- God zette mensen op aarde om er voor en
namens Hem zorg voor te dragen, en dit
vraagt ook voortplanting (de taak is te zwaar voor 2
mensen)

Rollen?

- Tot nog toe (Gen. 1) geen duidelijke aanwijzing over de exacte rolverdeling
- Mannelijk hoofdschap wordt gesuggereerd: zie gebruik van de naam voor de man (Hebr. adam) in Gen.1:26-27 (en later in 5:1-2) voor het hele menselijke ras

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- Gen. 1 focust op mensheid als man en vrouw naar Gods beeld
- Gen. 2 bouwt verder
- 2:4: terugkeer naar schepping van de mens, maar nu met bijkomende details

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- Gen. 2:7-8: God vormt de man uit stof, blaast er leven in en zet hem in de hof van Eden
- Gen. 2:15-17: Gods opdracht voor de mens om de aarde te bewerken en Zijn genadige toestemming van alle bomen te eten, behalve van die v/d kennis van goed en kwaad
- De vrouw: niet aanwezig om het gebod te horen (nog niet geschapen)
→ het is de verantwoordelijkheid van de man om het haar te vertellen!

(Paulus neemt dit als feiten aan, zie bijv. 1 Kor.11:9 en 1Kor.11:8+12)

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- Gen. 2:18: Gods doel met de schepping van de vrouw en haar ontwerp in relatie tot de man:
- *‘En de Here God zeide: Het is niet goed dat de mens alleen zij, Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past’*

(lett. staat er iets als ‘een helper die op hem lijkt, met hem overeenstemt’)

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- De man krijgt een bijzondere metgezel en zielsverwant
- Maar deze scheppingsdaad volgt niet meteen
→ God brengt eerst de dieren bij Adam opdat hij ze een naam geeft
- → God maakt de mens bewust dat ook hij een tegenbeeld nodig heeft, menselijk maar anders, met wie hij Gods beeld deelt en Gods heerschappij kan weerspiegelen door nageslacht te verwekken
- In 2:20 komt het dan terug: maar voor zichzelf vond hij geen hulp, die bij hem paste

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- 2:21: God onderneemt actie
- God had dit meteen kunnen doen, maar leidde de man door een proces
- De schepping van de vrouw is niet een idee van de man: het is goddelijke genade
- De man draagt niets bij aan het hele proces
- Hij werd eerst geschapen, maar heeft geen deel in de schepping v/d vrouw (op de rib na, en dit is niet eens eigen keuze)

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- 1:26-27 toonde eerder dat God man en vrouw schiep, in 2:22 zien we hoe dit gebeurde
- Hij schiep hen afzonderlijk, maar voor elkaar
- De man geschapen uit de bodem, toont dat de mensheid deel is van de schepping in haar geheel
- De vrouw is geschapen uit zijn rib, toont hun nauwe verbondenheid

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- Gen.2:23: Toen zeide de mens: Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees
- De man staat vreugdevol achter wat God deed
- Hij krijgt het voorrecht de vrouw een naam te geven, afgeleid van de zijne (ish → isha; Gen.2:23; vgl. 3:20)
- De Bijbel toont de eenheid van man en vrouw!

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- De visie dat man en vrouw opgesloten zijn in tegengestelde geslachten die tot tegenstelling gedoemd zijn, is niet Bijbels
- Adam en Eva: uiterst verblijd, passen bij elkaar
- Hoofdschap van de man en vrouw als zijn helper is een zaak van partnerschap

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- Gods plan voor de mens toont partnerschap, waarbij de man als door God aangewezen leider, en zijn vrouw naast hem, samen God de Schepper vertegenwoordigen door heerschappij over de aarde uit te oefenen
- De man krijgt een rol van verantwoording en verantwoordelijkheid t.o.v. zijn Schepper

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Vaak verkeerd begrepen: *‘En de Here God zeide: Het is niet goed dat de mens alleen zij, Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past’*
- Scheppingsverhaal: tal van ‘God zag dat het goed was
- ‘ ... Nu: *het is NIET goed dat ...*

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Wat is er niet goed? → Dat de mens alleen zij
- Was ‘arme Adam’ dan eenzaam?
Moest hij daarvoor een vrouw krijgen?
- Vgl.: Alsof Abraham in Gen. 24 voor Isaak een vrouw wil opdat die later niet eenzaam zou zijn (*ipv om de familielijn verder te zetten*)

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Wat is de **misvatting** in een dergelijke lezing?
- **→ dat het huwelijk er zou zijn om mijn behoeften te vervullen!**

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Waarom het huwelijk niet het antwoord is op eenzaamheid: REDEN 1
 - **Omdat we Gen. 2:18 in zijn verband moeten lezen**
 - 2:5 ‘... er was geen mens om de aardbodem te bewerken’
 - Gevolg? 2:7 → ‘toen formeerde de HERE God de mens’
 - Vergelijk dit met 1:26-28 ...

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- ‘En de HERE God nam de mens en plaatste hem in de hof van Eden om dien te bewerken en te bewaren’ (2:15)
- Adam moet zorgen voor de schepping Gods
→ Wat een verantwoordelijkheid en wat een eer!
- Nu volgt 2:18: ‘Het is niet goed dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken die bij hem past’

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Was hij eenzaam? Misschien wel, misschien niet ...
- Maar de taak is te zwaar voor hem!
- Daarom krijgt hij 'een HULP', veeleer dan een metgezel
- Ze zal best een metgezel zijn geweest (vgl. Mal.2:14, 'gezellin'), maar ze wordt gegeven als zijn 'hulp'

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Merk op: God geeft een vrouw (en niet een tweede (sterke(re)) man
- Gen. 1 suggereert dat dit met kinderen te maken heeft (1:28) → een hele familie hoveniers ipv 2 mensen
- Gen. 2 geeft 2^e reden: seksuele intimiteit ... Zie de blijde kreet 'Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente ...' (2:23) + schaamden zich niet (2:25)

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Maar altijd toont het verband: finale doel is niet de vreugde van seksuele intimiteit
- Wel de vreugde van een gezamenlijk doel, en gemeenschap in een taak die verder gaat dan het koppel zelf
- Er ligt werk op de plank! Gods hof, Gods wereld
- Huwelijk/seksualiteit tot eer van God

Belangrijk!

- Ook alleenstaanden kunnen God bijzonder goed dienen, maar wie een koppel zijn dienen God samen
- Ook de ongehuwde is even zo goed geroepen tot werk in Gods wereld
- Maar als we huwen, houdt de roeping om God te dienen niet op!

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Waarom het huwelijk niet het antwoord is op eenzaamheid: REDEN 2
 - **De rest van de Bijbel steunt deze theorie niet**
 - Bijbel spreekt veel over de verlangens van het hart
 - Die moeten niet noodzakelijk vervuld worden d.m.v. een huwelijk
 - Gods antwoord is veeleer **gemeenschap/fellowship**

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Gemeenschap/fellowship: ook in het huwelijk
- Niet iedereen zal huwen, maar iedereen vindt het antwoord op zijn/haar eenzaamheid in gemeenschap/fellowship met God en met elkaar in Jezus Christus
- Er zijn uitzonderingen (bijv. Hooglied), maar algemeen vinden we bijv. deze teksten: ...

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- *1 Joh. 4:7-21*
- *1 Thess. 2:6-8*
- *Joh. 13-16*
- *1Kor.13*: heeft geen betrekking op het huwelijk! Wel op liefde in een geloofsgemeenschap (jammer genoeg afw.)
- *Ps.68:7* → Wat doet God met de eenzamen?